

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-1084

09.11.2018

Прем'єр-міністру України

ГРОЙСМАНУ В.Б.

Шановний Володимире Борисовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Львовчкіна С. В., оголошений на засіданні Верховної Ради України 9 листопада 2018 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 2 арк. у 1 прим.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

1084

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

№ 171-1/30

від " 05 " листопада 2018 року

Прем'єр-міністру України
В.Б. ГРОЙСМАНУ

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

Щодо погіршення ситуації у науковій сфері

Науково-технічний потенціал відповідно до вимог сучасного цивілізаційного прогресу є критичним чинником формування новітніх продуктивних сил України, забезпечення її сталого та повноцінного розвитку.

Зважаючи на це, особливу стурбованість викликають процеси деградації, що в останні роки набули істотних масштабів в Україні у сферах науково-технічної і дослідницької діяльності та, без перебільшення, поставили ці надважливі галузі на межу існування. Зокрема, з 2013 року кількість організацій, що виконують наукові дослідження й розробки, в Україні скоротилась майже на 16%, а число осіб, які здійснюють зазначені дослідження, - на 39%.

Внаслідок цього позиції нашої держави серед інших розвинутих європейських країн за рівнем розвитку науково-технічного потенціалу суттєво погіршились. Наприклад, питома вага наукових і науково-технічних робіт у вітчизняному ВВП у 2013 році становила 0,8%. За останні роки вона скоротилась майже у 2 рази – до 0,45% у 2017 році. У той же час країни – члени Європейського союзу, інтеграція до якого є стратегічним курсом України, мають значно вищі показники. Так, у 2016 році відповідний показник в середньому по країнах ЄС становив понад 2%.

Головною причиною такого становища є недостатня увага держави і, зокрема, Уряду, до розвитку вітчизняної наукової галузі, що, передусім, відображається у катастрофічному зниженні обсягів бюджетних видатків на фінансування закладів та установ зазначеної галузі.

У першу чергу, йдеться про інституційну основу вітчизняної науки – академічні інститути та Національну академію наук України, бюджетне фінансування яких у порівнянні з 2013 роком у доларовому еквіваленті впало у рази: НАНУ – майже у 2,5 рази, Національної академії медичних наук – у 17 разів, Національної академії педагогічних наук – майже у 4 рази, Національної академії аграрних наук – у 3 рази.

Вкрай недостатній рівень фінансування науки вже спричинив масову еміграцію з України вітчизняних науковців та розробників. Вона, у свою чергу, позбавляє нашу державу перспектив не тільки вироблення, а навіть засвоєння новітніх технологічних укладів. Через критичне скорочення притоку молоді у вітчизняну аспірантуру та докторантуру втрачається ресурс підготовки кадрів вищої кваліфікації.

Кричущою проблемою є також відсутність ефективних дій влади, спрямованих на подолання розриву зв'язку науки та виробництва. Дедалі більше напрацювань вітчизняних науковців не можуть знайти застосування в Україні та втілюються поза її межами, позбавляючи вітчизняну економіку можливостей для створення нових робочих місць та додаткової вартості.

Вкрай повільно відбувається економізація вітчизняної прикладної науки. В той час, як країна потребує прискореного поєднання наукових, освітніх установ з процесами промислового та аграрного виробництва, практично зупинилось формування науково-технічних кластерів на базі академічних науково-дослідних інститутів, університетської науки та вітчизняних промислових підприємств.

Враховуючи вищезгадані негативні процеси, у 2017 році Парламент затвердив Рекомендації парламентських слухань «Про стан та проблеми фінансування освіти і науки в Україні», частина з яких була адресована Уряду. Відсутність прогресу у виконанні Кабінетом Міністрів відповідних рекомендацій була підкреслена мною у запиті до Уряду в травні цього року.

Не зважаючи на це, незадовільною залишається ситуація із втіленням пропозицій Парламенту, зокрема, щодо забезпечення фінансування науково-технічної сфери у Державному бюджеті на рівні не нижче 0,5% ВВП; розробки Кабінетом Міністрів фінансових, податкових, кредитних стимулів для розширення наукових досліджень та інноваційної діяльності; підготовки Урядом стратегії розвитку освіти і науки на 10-15 років та відповідних законів.

Враховуючи вищезазначене, керуючись статтею 15 Закону України «Про статус народного депутата України», пропоную невідкладно вжити заходів, спрямованих на вирішення проблем наукової сфери, які передбачали б, серед іншого, істотне підвищення рівня бюджетного фінансування наукової діяльності, формування стимулів для розширення наукових досліджень та впровадження їх результатів на виробництві.

Про результати вжитих заходів прошу поінформувати мене у встановлений законодавством термін.

З повагою
Народний депутат України

С. ЛЬОВОЧКІН

посб. 171